

גיד הנשה פרק שביעי חולין

מסורת הש"ס

(א) [עיין 'תוס' ברכות דף
נ ריש ע"א,] (ב) גיטין כג.
[וע"ש דרב יוסף מקשה
קושיא זו היאך סומא וכו']
(ג) א"ר יצחק (ר' ירמיה, ד) לעיל
פב: זא, (ה) לעיל א"ל
(ו) [לקמן ק. קיט,] (ז) כ"א
טקף: חייב, (ח) [שייך
לע"ז,] (ט) [עיין במפרשי
הש"ס על ע"ב דיבור זה,]
(י) [וע"ש 'תוס' גיטין נט.
ד"ה הא מני,] (כ) [שייך
דף
ז,] (ל) [ושם: ד"ה אודי,]

תורה אור השלם

1. על כן לא יאכלו בני ישראל את גיד הנשה אשר על כף הירך עד היום הזה כי נגע בכף ירך יעקב בגיד הנשה: בראשית לב לג

גליון הש"ס

תד"ה פלניא (בסה"ד)
דפלניא הוא. עיין צ"מ ע
ע"א תד"ה אמת:

הגהות הב"ח

(א) אלא אמר רב ששת
וכו' דלורייטא דר"מ ומאי
דשיר: (ב) תוס' ד"ה ולא
וכו' בטעיות עינא היינו
בטעיות עין גמור וכל
הני: (ג) ד"ה פלוגא וכו'
וי"ל דל"ד דשטר:

מוסף רש"י

אכל מזזה כדית ומוזה
 כדית. משיי יגד הנשה
 שומי ירעה אל צה הנמה
 אחת (לעיל 39). שמל יגד
 ומשל שמל (לעיל 44).
 ר' יהודה אומר אינו
 יורה אלא ארבעים.
 ר' יהודה לעצמיה לחמר
 נשלח (5:) יטו טע אלא
 (לעיל 39). אכלר.
 גיד שלם, ארצן ר' כדית
 חייב. כאכול נמלה כל
 שהוא, שהוא חייב משום
 דכיה הוא וטעיה אקסר
 (לעיל 44).

להני שמעפסא. דשרי איסור טעציעות עינא: **טעציעות** עינא דקלא. שנתן דעתו להכירה בקול ומאזידה לא ילפינן דהתם משום חימוד הממונ חיישינן דלמא משקר דאלמר מר (מוסר דף כג.) גזל ועריות נפשו של אדם מתאווה להם ומחמדתן: **סדע.** לטעציעות עינא עדיפא:

פלניא דהכי סימניה. פלוני הדר אח
הנפש ואין אנו מכירין צו מעולם
אלא סימנין כך וכך היי בגופו ובכליו
של הורג: טעניעות עינא איה לן
בגויה. ומכירין אנו צו: ואילו איה
ליה. לשליט: טעניעות עינא בגויה.
שמעירי: ברתנ' שיעול אף כולו.
יחטט אחריו וסתם משנה ר"מ דלמרא
(לעיל דף 35:) חטיטה דעיי: אכלו
ואין צו כוונת'. משום דכריה הוא
וחייב בכל שהוא וכדלמרינן במסכת
מכות (דף יג.) אי אתם מודים לי
באכול נמלה כל שהוא שהוא חייב
אמרו לו מפני שהיא ככריתתה: אינו
סופג אלא ארבעים. דלמנו מזה
אלא בחדת: גב' צר פיולי. כך
שמו: גאס ליה. כרבי יהודה לא
היה מחטט אלא גומם מלמעלה:
אמר ליה לא סירסת. לא בעיה ולא
צרע אפי חושדך: דלמרי לך.

לעשות כן כרצו יהודה חורי לך:
ומאי דשייר דרבנן לר"מ. דמדרבנן
הוא דבעי רבי מאיר חטיטה: שעל
הכף. דלע"פ שהגיד ארורץ אין
אסור אללא מה ששוכב על הכף:
כף. צטר הסובב את הקולית ודבוק
לעלם והגיד הארורץ שוכב מקלמן
לעל גבי ארמו צטר: אכר רב פפא
כסאני. כדמפרש ואזיל דרבנן אית
להו דשמואל ורבי יהודה לית ליה
דשמואל: (א) סתם אכילה צבית:

כמאן אורי ליה אלא אמר ר' ורבען
ומאי דשייר דרבנן לר"מ ד
מגיד הנשה [וכו'] : אמר ע
בלבד שנאמר 'על כף הירך'
חייב רבי יהודה אומר עד שיה
ודרבנן ולר"מ הוי דלוריימא כל כמה
נראה לומר כן דאם כן הווי ששלא מת

דילמא מהדרינן במביעות
דילמא משקר שאי
בטביעות עינא וי"ל דהכא מ
גלורצא מרבנן בטביעות ע

ולא מהדרין במביעות עינא השתא
 דשמעתניהו להני שמעתתא אמינא טביעות
 עינא⁶ עדיפא דאי לא תימא הכי היאך⁷ סומא
 מותר באשתו ובני אדם איך מותרין בנשותיהן
 בלילה אלא בטביעות עינא דקלא הכא נמי
 בטביעות עינא אמר רב יצחק בריה דרב
 משרשיא תדע דאילו אתו⁸ בתרי ואמרו
 פלניא דהאי סימניה והאי סימניה קטל
 נפשא לא קטלינן ליה ואילו אמרי אית לן
 טביעות עינא בגויה קטלינן ליה אמר רב אשי
 תדע דאילו א"ל איניש לשלוחיה קרייה
 לפלניא דהאי סימניה והאי סימניה ספק ידע
 ליה ספק לא ידע ליה ואילו אית ליה טביעות
 עינא בגויה כי חזי ליה ידע ליה: **מתני'**
 הנוטל גיד הנשה צריך שיטול את כולו ר'
 יהודה אומר כדי לקיים בו מצות נטילה
 האוכל מגיד הנשה כזית סופג ארבעים אכלו
 ואין בו כזית חייב⁹ אכל מזה כזית ומזה
 כזית סופג שמונים ר' יהודה אומר אינו סופג
 אלא ארבעים: **גמ'** בר פיולי הוה קאי קמיה
 דשמואל וקא מנקר אטמא הוה קא גאים
 ליה א"ל חות ביה טפי השתא לא חזיתך
 ספיתא לי איסורא אירתת נפל סכינא
 מידיה א"ל לא תירתת דאורי לך כרבי
 יהודה אורי לך אמר רב ששת מאי דשקל
 בר פיולי דאורייתא לרבי יהודה מכלל
 דשייר דרבנן לר' יהודה אלא דאורי ליה
 ששת מאי דשקל בר פיולי דאורייתא¹⁰
 רבי יהודה אפילו מדרבנן שרי: האוכל
 ואל ילא אסרה תורה אלא שעל הכף
 אמר רב פפא כתנאי¹¹ אכלו ואין בו כזית
 בו כזית מ"ט דרבנן¹² בריה¹³ (בפני עצמה) היא

וְסוֹכֵר רַבִּי יְהוּדָה כְּדֹאמְרֵן בְּסֻמוֹן דְּשֶׁקֶל דְּלֹאֲרִיטָא לִרְמִי
וּמִתְּ דְּלֹאֲרִיטָא דְר' יְהוּדָה פְּלִיג אַהֲבֹא תֵנָּה דְּלֹאֲרָא לֹא אִי
רַבִּי יְהוּדָה וְתִיָּק דִּידֵיהּ פְּלִיגִי בְּדִרְשָׁא דַּעַל כִּף הִירִךְ דְּשִׁמְשׁוֹ
לִרְמִי דִּילְמָא סָבֵר ר' מֵאִיר דִּלָּא אֲסֵרָה מוֹרֵה אֲלָא שַׁעַל
מִסְתַּבְרָא דְּמֵאִיר בְּלֹאֲרִיטָא טַפִּי מַדְרֵבִי יְהוּדָה וְתֵנָּה קִרְיָא
סָבֵר כִּרְמִי דְּלֹאֲרָא לֵיהּ חוֹת זִיבָּה טַפִּי וְאֲרִיטָא לֵתֵק
מֵרֵמֵר דְּשִׁמְשׁוֹל אֲלִיבָא דְּתֵנָּה דְּמֵאֲרִיטָא דְּלֹאֲרָא אֲלֵוֹ וְאֲרִיטָא
בְּפֶרֶק אֲלֵמְנָה נִיזוּתָּא (בְּחֻבּוֹת דָּף יז.) דְּמֵאֲרִיטָא אֲלֵמְנָה לַעֲוִי
יִינָן לִיהּ לְשִׁמְשׁוֹל שְׁפוֹסָא בְּהִדְיָא דְּהִלְכָּה כִּנְשֵׁי גִלְיָלִי: ז'
רַבִּי יְהוּדָה לַעֲוִי (דָּף פט.) דְּקִטְיָא וְחֻמְמִים אֲמֹרִיס נִלְמַנְהוּ
בְּיוֹנָא אֲכָל כְּפֹר טְהוֹרָה בְּחֵייהּ בְּכָל שָׁהוּא בְּמִיתָמָה בְּכֹתִים
לֹא לְהוּ בְּרִיָּה וְאִתְּ מֵאִי שִׁנָּה דְּלֹאֲבֵר כֵּן הָדִי וְעוֹף טִמְאָ וְגִי
לֹא חֲבֵלִי לִיהּ רַבֵּן גִּדְּלָא בְּכֹתִים (דָּף יז.) וְיֵשׁ לִימֵר דְּהֵיִינוּ
לֹא חֲבֵלִי פִּירִישׁ זִיבָּה וְזִין קֻטֵּן דְּכֹוֹלֵהוּ וְקִימָר גִּיד וְהֵיִינוּ
אֲלָא חֲתָל חֲטָה שֶׁל טַבֵּל אִזּוּ הוּא חֲטָת בְּרִיָּה וְכֵן מִשְׁמַע פֶּתַח
יִמִּי מִפְּרַשׁ פִּירוֹשׁ שְׁבוּעָה שֶׁלֹּא אוֹכֵל כֹּל שָׁהוּא וּמִשְׁנֵי מִפְּרַשׁ
יִינָן קֻטֵּן וְאִתְּ דִּתְנֵן בְּפֶרֶק אֵלֹו הֵן הִלּוּקִין (מִסּוֹת יג.) כִּמְה יֵא
הֵסֵר ר"ש אִי אֲחִס מוֹרִיס כְּחוֹלֵל נִמְלָה כֹּל שָׁהוּא שְׁחִיב אֲמַר
לֹא שָׁהוּא לְמִכּוֹת אֲפִילוּ קִמָּה וּלְדִבְרֵיהֶם דְּרַבֵּן קִמָּר אִדּוּרִי
לֹא הִשְׁתַּקֵּה הֵסֵר גִּיד וְאִתְּ מֵרֵם הָדִי דְּחִשְׁבִּי בְּרִיָּה אֲלֵמָּה לֹא
דְּמִי אֲמַר דְּלֹא חֲתָל כְּחִיב וְכֵן כְּחִיב לֹא חֲתָל כֵּן אֲמַר חֲתָל
לֹא נִשְׁמָה לֹא חֲשִׁיבִי לִיהּ בְּרִיָּה דִּלָּא דְּמִי לְמִפְּרַשׁ דְּפִרְשִׁינָא
וְלִנְמִלְהָ אִיכָא נִשְׁמָה וְקִשָּׁה הִיכֵן מֵאֲזִינוּ כִּיָּה שְׁמִשְׁצִין טַעֲמָם
וְשִׁמְכֵתֵן בְּפֶרֶק הַתְּעוּבוֹת (וְחֻבּוֹת יז.)^ז דְּתֵנָּה אֲבָרִי תִמְיִמִּים
סִי כְּחֵלִיו הֵם עֵשִׂים וְחִיבִי אִי יִקְרֹבוּ וְעִיב' ר' אֲלִיעֶזֶר גּוֹפִיטָא
סִי כְּחֵלִיו הֵם עֵשִׂים אֲלָא עִיקָר טַעֲמָה דְּמִפְּרַשׁ בְּגִמִּי מוֹס בְּסִי
מִיִּשְׁאֵן יוֹתֵר דְּמִתּוֹן בְּרִיִּיטָא אֲמֹר כֵּן הִגְמִירָא אֲלָא בְּפֶרֶק
זִיבָּה שְׁחִיבֵן סוֹבְרִין כִּיּוֹן דִּלְטִין לֹא בְּמִשְׁנָה וְלֹא דְּמִשְׁנָה דְּשִׁמְשׁוֹ
יִדֵּיהּ לֹא בְּטוֹלָה גְּזִי גִיד וְחִי מִימָה דְּהִלְכָּה הֵיִינוּ טַעֲמָה דְּשִׁמְשׁוֹ
מִמָּה מוֹתֵר עַד שִׁימְרָה אֲכָמִי עֲרֵלָה וְכִלְכָּלִי הִכְרַס לֹא לִי

נא. תימה דשאני התם דחשדין ליה
שלו דהא לנורבא מרבנן מהדרין
בטביעות עין כל דהו והא דמהדין
(ג) דהיינו בטביעות עין גמור דכל
הני אמוראי דהאכל לא היה להם
טביעות עין גמור דאי לאו הכי מה
היה להם לישאל אי הוו ידעי צדאי
לא הוו מסופקים כלל:

פֿלניא דהאי סימניה והאי סימניה
קמל נפשא לא קמלינן ליה.

ואת"ם והלא משיאין אשה על פי
סמינים להך לישנא דלמחר רבא
סמינין דלדוריתא צפ' בתרא דיבמות
(ף קכ.) ואם לאחר שנשאת בזה עדים
לשמינה קטלינן לה סמינין אסמינין
להחיותה בצחות אשת איש מן השני
ואפילו נתברר ע"י עדים שצעה
הראשון כבר היה מת בשעת הזנות
ולא אמרינן שמה צעה היה חי
בשעת קידושיה ואין קידושיה קדושין
וי"ל דכרי האף גוונא נמי לא סמינין
אסמינין למקטלה ולהחיותה בשעת
איש מן השני אלא אמרינן שמה היה חי
בצעה ולא הוו קידושיה קדושין וכן
אם נשאת על פי עד אחד חיינה לא
קטלינן לה אע"פ שצעה הראשון נדע
שהיה מת כבר בשעת הזנות דלא
איתא דהא דאמר רבא דאמר רבא

בגלל דבר המהימנין היה לחץ החסידים
והאחרים נחלה על פיו וגם כרתה
האסורה ואת היאץ מחזירין שטר מוצ
בסימנים והא' אתו סהדי ואמרי
פלוגי דהאי סימניה והאי סימניה לזה
מפלוגי לא מפקין וי"ל דלא דמי
(א) שטר שאין אדם מוחזק בו שיאמר
שלי הוא מהדרין שפיר אבל ממון
במיד הצעלים אין להוציא ע"י סימ
הה"נ לא הוה מפקין חפץ מיד
וצעלים א' אתו סהדי ואמרי הוה
חפץ דהאי סימניה והאי סימניה
דפלטניא הוה: (א) **מב"ל** דשייר
דרבנן דר' יהודה: להאורה משמע
לדבריו יהודה נמי אית ליה דאורייתא
יהודה דרבנן נמי לא שייך אבל אין
הוה אלא שאל הפך בלבד כלומר
לא רבי מאיר ורבי יהודה במאי פליגי
בבבד וליכא אלא שני מחלוקות ויש
דר' יהודה ודאי אין מחמיר בחטיטה
דשמואל קאמר להאור שעטמא דלא
ית חייב קאמר ולא אסרה תורה כו'
והיינו כלנשי יהודה נכמוכה התם
ב שיטתא ברא. לענין חטיטה
מאי טעמא דרבנן בריה היא.
לפור טמאה בין בחייה בין במיתתה
ספק חשיב טפי בריה מנבלה טהורה
נמא דמי דכי אמר רחמנא לא תחבל
בבבד שיהיו שלמים אבל נבלה חתיכה
ולשיט דשבועות (דף כא:) דקאמר היכן
במיה דמי ושהם שטמא דבמיה הוה
הוה הטבל ויהי חייב ר' שמעון אומר
ומפני שהיא כבדיתה אמר להם אף
יהיה דחטה אחת כבדיתה בכל שהיא
ליא מילתא בנשמה ואפילו הוה נשמה
של טבל וגרמא לפרש דרבנן לדברי
של ליתיד דחשבת ליה בריה אלמא לית
בבדיו והם עצמם אינם שבוין שיהיה
תעברו בבדרי בעלת מוס ר' אליעזר
לית היא טעמא דהא ברובע וגרע
ילתו הא ע"י תערוכות ילרו ולדבריהם
תמא דמכות (דף פ.) מי דוחק הש"ס
ר"ש דחשיב חטה בריה היאץ תרומה
ו נולד האיסור עמו כמו גיד ושראים
ו. (וע"ע תוס' וצחיס עב. ד"ה וליטעון:)
ורבי

עין משפט
נר מצוה

נו א מיי פ"ח מהל'
 מאכלות אסורות הל"ז
 סמג לאוין קלט טוש"ע
 יו"ד ס' סה סעיף ח:
 נו ב מיי שם הל"ב:
 נח ג מיי שם הל"ג:
 נח ד מיי שם הל' [א] ז
 טוש"ע יו"ד ס' ק
 סעיף א צהג"ה:

רבינו גרשום

בר פיולי גרסנין וקא מנקר
אטמא אקא מנקר הייך מנקר
אטמא חזויה דקא גניס
לומר שויה גוממא עס
השווי ולא מחטט אחריי;
אשר לך ב' יהודה אור
לך. כלומר דחזוין דמיקל
אשר כדי לקיים בו מצוה
וגמול; ואלא דשקיל ב'
פיולי דאורייתא כלום מה
דשקיל ב' פיולי אור
התורה ול' יהודה מכלל
ושמיר ב' כלומר מכלל
דא' אשוי אסור מדרב
נאי; ויהודה ואלא דאוריית
אלא איה מחטט אחרי
אוריה גוממא מנקר
אורייתא וכן מנקר אשוי
אסור מדרבנא אורי
ליה: לא אסור כן תורה
שעל איה בבלב. כלומר
שעל השווי בבלב דאפוקי
סוף איה שחור לשווי
שמור מדאורייתא: